

e-NIEUWS
26-08-2011

e-NIEUWS bestaat uit nieuwsberichten die eerder op de VTW-website hebben gestaan en nieuwe artikelen. Leden en relaties van de VTW ontvangen e-NIEUWS automatisch en hoeven zich niet aan te melden. Andere geïnteresseerden kunnen zich aanmelden via de [website](#).

Bent u lid en ontvangt u toch geen e-Nieuws dan is uw e-mailadres niet bij de VTW bekend. In dat geval wordt e-Nieuws naar het algemene e-mailadres van de corporatie gestuurd. Wilt u e-NIEUWS zelf ontvangen geef uw e-mailadres dan door aan de [ledenadministratie](#).

Nieuwe Governancecode, Tijdelijke regeling daeb en Herzieningswet dwingen toezicht op verbindingen af: Alles onder controle?

Vanaf 1 juli 2011 geldt de nieuwe Governancecode Woningcorporaties. Deze vernieuwde Governancecode gaat expliciet in op het risicomanagement en de interne beheersing van verbindingen en investeringen. Het bestuur dient een toetsingskader voor verbindingen en een toetsingskader voor het doen van investeringen vast te stellen. Voor beide toetsingskaders is goedkeuring van de Raad van Commissarissen vereist. Door het 'Pas toe of leg uit' principe vraagt de Governancecode 2011 het bestuur en Raad van Commissarissen om standpunt bepaling. Óf het bestuur legt gemotiveerd uit dat zij geen toetsingskader(s) opstelt voor haar verbindingen óf het bestuur besluit de toetsingskaders vast te stellen. In beide situaties is goedkeuring door de Raad van Commissarissen vereist.

Deloitte Financial Advisory Services B.V. schreef een notitie over het vaststellen van een [toetsingskader voor verbindingen \(download\)](#). De notitie biedt ook een doorkijkje naar op stapel staande wetgeving in de Herzieningswet over verbindingen.

Rondetafelgesprek Herzieningswet toegelaten instellingen volkshuisvesting

Op 8 september houdt de Tweede Kamercommissie Binnenlandse Zaken een rondetafelgesprek over de Herzieningswet toegelaten instellingen volkshuisvesting (Woningwet). Van 13.00 uur tot 16.30 uur vinden in drie sessies gesprekken plaats met deskundigen en vertegenwoordigers van woningcorporaties en gemeenten.

Ook de VTW zal, in de persoon van Heino van Essen, aan het rondetafelgesprek deelnemen. U kunt het rondetafelgesprek volgen via de [site van de Tweede Kamer](#).

Donner: vermelding (neven)functies commissarissen in jaarverslag

Minister Donner (BZK) kondigt in zijn brief aan de Tweede Kamer van 5 juli 2011 aan dat hij een wettelijke basis wil verschaffen aan de verplichting voor corporaties om (neven)functies van commissarissen bekend te maken. Hiertoe zal hij op grond van de Herzieningswet toegelaten instellingen volkshuisvesting (Woningwet) bij Algemene Maatregel van Bestuur alle corporaties verplichten om de (neven)functies van commissarissen in de jaarstukken te vermelden.

Minister Donner kondigde eerder aan te bekijken of het mogelijk zou zijn om de transparantie van commissariaten van corporaties te bevorderen door publicatie van nevenfuncties in een landelijk databestand. Hierop heeft de VTW de Minister laten weten weinig toegevoegde waarde te zien van een register van nevenfuncties. Zeker als je dit afzet tegen de hoeveelheid werk die het actueel houden van een dergelijk register met zich mee brengt en het feit dat alle corporaties de nevenfuncties van commissarissen op grond van de Governancecode Woningcorporaties al in hun jaarverslag publiceren.

Directeur VTW pleit voor wettelijke verankering Honoreringscode Commissarissen

In het radio 1 journaal van zaterdag 16 juli jl. pleitte Albert Kerssies voor het algemeen verbindend verklaren van de Honoreringscode Commissarissen via de Herzieningswet toegelaten instellingen volkshuisvesting (Woningwet). De honoreringscode geldt dan voor alle corporaties; corporaties die niet zijn aangesloten bij de VTW en Aedes kunnen zich niet aan de afgesproken maximale beloningsnormen onttrekken.

Albert Kerssies reageerde hiermee op een door de NOS gehouden onderzoek waaruit blijkt dat in 2009 een vijfde van alle commissarissen bij woningcorporaties veel meer verdiende dan op grond van de Honoreringscode Commissarissen is toegestaan. Deze honoreringscode, die geldt voor leden van de VTW en Aedes, is per 1 juli 2010 van kracht voor nieuwe commissarissen en per 1 januari 2012 ook voor zittende commissarissen. Bij de door de NOS genoemde corporaties gaat het dan ook vooral om oudere of overgangssituaties.

Onderzoek Sectorbrede beloningscode bestuurders woningcorporaties

Digitale enquête onder voorzitters RvC's

Een jaar na de inwerkingtreding van de Sectorbrede beloningscode bestuurders woningcorporaties, willen de VTW en de vereniging van bestuurders (NVBW) het gebruik ervan en de ervaringen ermee inzichtelijk maken. Het bureau Quintis is gevraagd om hiertoe onder meer een digitale enquête te houden onder voorzitters van Raden van Commissarissen.

De voorzitters ontvangen in september 2011 een mail waarin ze worden uitgenodigd om aan de enquête deel te nemen.

Zittingstermijn commissarissen naar acht jaar

De nieuwe Governancecode Woningcorporaties is per 1 juli 2011 van kracht. In deze vernieuwde code is de zittingstermijn voor commissarissen bepaald op maximaal tweemaal een periode van vier jaar (uitwerkingsbepaling III.3.5). Dit is in overeenstemming met de norm die de aangekondigde Herzieningswet toegelaten instellingen volkshuisvesting (Woningwet) op dit punt zal bevatten.

Voor de bepaling over de zittingstermijn van commissarissen geldt niet langer de mogelijkheid om af te wijken. In de toelichting bij de Governancecode is wel voorzien in een redelijke overgangsregeling met het oog op de continuïteit binnen de RvC.

[Lees het volledige artikel.](#)

Beperking aantal commissariaten

Op 31 mei jl. keurde de Eerste Kamer het wetsvoorstel tot wijziging van boek 2 van het Burgerlijk Wetboek goed. Het wetsvoorstel bevat een amendement van het Tweede Kamerlid Irgang. Dit amendement bepaalt dat een persoon niet tot bestuurder of commissaris kan worden benoemd bij een "grote" rechtspersoon wanneer hij al een maximum aantal commissariaten vervult bij andere "grote" rechtspersonen.

Een persoon mag maximaal vijf commissariaten bij "grote" rechtspersonen bekleden. Voorzitterschappen tellen daarbij dubbel. Bestuurders van "grote" rechtspersonen mogen niet meer dan twee commissariaten bekleden; zij mogen echter geen voorzitter van een raad van commissarissen zijn.

De Minister kondigde tijdens de behandeling van het wetsvoorstel een reparatiewet aan waardoor de beperking van commissariaten bij stichtingen alleen geldt voor stichtingen die verplicht onder het jaarrekeningenrecht vallen. Hierdoor worden toezichthoudende functies bij stichtingen die primair zijn gericht op bijvoorbeeld kerkelijke, charitatieve en culturele doelstellingen uitgezonderd. Ook toezichthoudende functies bij woningbouwverenigingen tellen niet mee voor het wettelijk toegestane aantal commissariaten, terwijl toezichthoudende functies bij woningcorporaties en ziekenhuizen die de rechtsvorm stichting hebben wel meetellen.

De wetswijziging gaat in per 1 januari 2012 of, als dit niet lukt, per 1 juli 2012 en wordt na drie jaar geëvalueerd. De VTW overlegt in dit kader met onder andere het ministerie van BZK over de praktische uitwerking van de wetswijziging en de consequenties voor het intern toezicht bij woningcorporaties.

[Lees het volledige artikel](#) voor meer informatie over: wat wordt verstaan onder "grote" rechtspersonen, de beperkingen die de wet stelt ten aanzien van het maximum aantal commissariaten, welke commissariaten niet meetellen voor het maximum, de aangekondigde reparatiewet, de gevolgen van overschrijding van het wettelijk toegestane aantal commissariaten en wat u kunt doen als RvC.

De lessen van Rochdale

De impact van de tumultueuze bestuurscrisis bij Rochdale was enorm. Interim-bestuurder Gerard Erents en huidig bestuursvoorzitter René Grotendorst, destilleren bijna twee jaar later de belangrijkste lessen in Aedes Magazine.

[Lees hier het artikel.](#)

PwC: toezichthouders stellen te weinig kritische vragen

Toezichthouders sturen in de publieke sector onvoldoende op cultuur en gedrag. Ze staan te ver af van de organisatie waarop ze toezicht houden. Angst om op de stoel van de bestuurder te zitten speelt daarbij een grote rol. Daardoor stellen ze te weinig kritische vragen, en doen ze te weinig met signalen dat er iets niet goed zit.

Die conclusie trekt PricewaterhouseCoopers (PwC) na gesprekken met 36 leden van raden van toezicht in de zorg, het onderwijs en bij woningcorporaties, charitatieve instellingen en overheidsorganisaties. De bevindingen staan in het [rapport 'Sturen op cultuur en gedrag' \(download\)](#) van 15 juni 2011. Daarin reikt PwC de toezichthouder tevens concrete handvatten aan voor effectief toezicht op cultuur en gedrag.

Volgens PwC worstelen leden van raden van toezicht in de publieke sector zichtbaar met hun rol. Zo zeggen toezichthouders zelf volgens PwC onder meer dat de bestuurders de verantwoordelijkheid dragen voor de cultuur binnen de organisatie en houden zij er 'slechts' toezicht op. Verder beperken toezichthouders zich tot formele aspecten van invloed zoals het benoemen en ontslaan van bestuurders en het vaststellen van beloningen.

In 2010 onderzocht het Corporate Governance Insights Centre van de Faculteit Economie en Bedrijfskunde van de Rijksuniversiteit Groningen in opdracht van de VTW de effectiviteit van soft skills en soft controls op het functioneren van raden van commissarissen in woningcorporaties. Het onderzoek verschaft raden van commissarissen inzicht in hun functioneren, identificeert verbeterpunten en biedt een handreiking om daar actie op te kunnen ondernemen. Leden kunnen het onderzoek voor 15 euro bestellen bij het [VTW-verenigingsbureau](#) (niet-leden betalen 30 euro).

Medewerkers ziekenhuizen kennen de RvC niet

Raden van Toezicht in ziekenhuizen staan op té grote afstand van de medewerkers van ziekenhuizen. Mede daardoor worden misstanden niet gemeld en kunnen Raden van Toezicht niet goed functioneren. Die conclusie trekt vakbond CNV Publieke Zaak na een [onderzoek \(download\)](#) onder haar leden die in een ziekenhuis werken.

Uit het onderzoek komt onder meer naar voren dat bijna 80% van de medewerkers in ziekenhuizen niet weet wat de rol van de Raad van Toezicht is als het om misstanden gaat. Ook kent bijna 75% de klokkenluidersregeling voor de zorg niet. Volgens deelnemers aan de enquête komt het ook voor dat misstanden door directies en Raden van Toezicht in de doofpot worden gestopt vanwege de goede naam van het ziekenhuis.

De VTW is benieuwd naar ervaringen met betrekking tot de relatie tussen RvC's en medewerkers van corporaties. U kunt uw ervaringen mailen aan bureau@vtw.nl.

Alternatieve visitatiemethode voor heel kleine corporaties

De Stichting Visitatie Woningcorporaties Nederland past de visitatiemethodiek voor corporaties met maximaal 500 verhuureenheden aan. Dit naar aanleiding van het onderzoek van de commissie Anderiesen naar de visitatiepraktijk. Een van de aanbevelingen van deze commissie was een oplossing te vinden voor de hoge kosten in relatie tot de opbrengst voor de allerkleinste corporaties.

Er wordt een alternatieve en goedkopere aanpak ontwikkeld voor corporaties met maximaal 500 verhuureenheden. Deze methode kan begin september 2011 beschikbaar zijn. De deadline van visitatie voor deze corporaties blijft 1 januari 2012.

Gezocht: nieuw VTW-bestuurslid

Vanwege het aflopen van de termijn van Greetje Lubbi als VTW-bestuurslid en haar benoeming tot commissaris bij het WSW (een commissariaat bij het WSW is onverenigbaar met andere commissariaten in de sector en het VTW-lidmaatschap) ontstaat in november 2011 een vacature in het VTW-bestuur. Bekijk het uitgebreide [profiel \(download\)](#) voor deze bestuursfunctie.

Hebt zelf interesse of u kent een geschikte kandidaat? Reageer dan voor 1 september a.s. U kunt uw gemotiveerde sollicitatiebrief met cv sturen naar Jaap de Jong, voorzitter voordrachtscommissie, p/a VTW. Dit kan per post (postbus 85185, 3508 AD Utrecht) of per e-mail (bureau@vtw.nl).

Seminar "Woningcorporatie, Financiën en Raad van Toezicht" Donderdag 8 september 2011

Het bestuur van de woningcorporatie en de Raad van Toezicht bevinden zich in een 'spanningsveld' tussen controleren en samenwerken en worden geconfronteerd met vraagstukken rond investeringen, treasury, verbindingen en (meerjaren)begrotingen.

De financieel manager, controller of directeur speelt hierin een belangrijke rol.

Uit de Herzieningswet toegelaten instellingen volkshuisvesting (Woningwet) volgt o.a. administratieve scheiding tussen DAEB en niet-DAEB. Het Centraal Fonds transformeert tot de 'Woonautoriteit' met meer bevoegdheden. De Raad van Toezicht wordt versterkt. Dit heeft gevolgen voor de investerings- en verkoopbesluiten, jaarverslag (RJ 645) en de benoeming en het ontslag van bestuurders. Daarbij wordt de corporatiesector gekenmerkt door krimp en dalende huizenprijzen. Het wordt moeilijker om uw activiteiten te financieren.

De financiële situatie en regelgeving kunnen leiden tot verkrampend en risicomijdend gedrag. De vraag is hoe dit te doorbreken in een samenhangend, financieel perspectief?

Om u te informeren wat hiervoor nodig is, organiseert SOM met medewerking van de VTW op 8 september 2011 het seminar 'Woningcorporatie, Financiën en Raad van Toezicht'. Het seminar vindt plaats van 9.30 tot 17.30 uur in Utrecht (Auditorium Jaarbeurs).

Gerard Erents, Jan van der Moolen, Kees Tegel, Richard de Boer, Peter Kramer, Gerrit van Erven, Klaas Groenveld, Ingeborg de Jong, Johan Conijn en vele anderen informeren u in één dag over de stand van zaken.

De deelnamekosten bedragen € 695. Leden van de VTW krijgen bij aanmelding via bureau@vtw.nl onder opgave van hun NAW-gegevens € 200 korting (vrij van BTW vanwege scholing). Deelname levert 5 PE punten op voor RA, RC, AA e.d.

Meer informatie over het programma vindt u op de [website van SOM](#).

Regionale bijeenkomsten in Utrecht, Friesland en Overijssel

29 september, 27 oktober en 10 november

De VTW houdt dit jaar negen regionale bijeenkomsten over de thema's 'Toezicht houden op corporaties in zwaar financieel weer' en 'Governancecode Woningcorporaties: aanpassingen en algemeen verbindend verklaren'. Inmiddels zijn de provincies Noord-Holland, Gelderland, Drenthe, Noord-Brabant, Limburg en Zuid-Holland bezocht.

De komende maanden volgen [Utrecht](#) (donderdag 29 september 2011 in vergadercentrum Jaarbeurs te Utrecht), [Friesland](#) (donderdag 27 oktober 2011 in hotel Wolvega/Van der Valk te Wolvega) en [Overijssel](#) (donderdag 10 november 2011 in Grand Hotel Wientjes te Zwolle). Aanvangstijd voor alle bijeenkomsten is 17.30 uur. De eindtijd is 21.00 uur.

Wilt u zich aanmelden? Ga naar [Leden login](#) en voer uw gebruikersnaam en wachtwoord in. Klik op de knop Agenda en ga naar de datum waarop de bijeenkomst plaatsvindt. Klik op de datum. U kunt zich aanmelden via de link onder Bijeenkomsten.

Er zijn geen deelnamekosten aan verbonden.

Nationaal Symposium Woningcorporaties

12 en 13 oktober 2011

Op 12 en 13 oktober 2011 vindt in Nieuwegein het Nationaal Symposium Woningcorporaties plaats. Deze dag staat bekend als een belangrijke en onafhankelijke ontmoetingsplek voor de corporatiebranche en gemeenten.

Een van de sprekers op 12 oktober is VTW-directeur Albert Kerssies. Leden van de VTW krijgen 20% korting op de deelnameprijs (vermeld in uw aanmelding code VTW777).

Voor meer informatie over het programma, wijze van aanmelding en de kosten: www.symposiumwoningcorporaties.nl.

Regionale bijeenkomsten Huurderscommissaris in Zuid-Holland en Drenthe

13 oktober en 3 november 2011

De Nederlandse Woonbond en de VTW organiseren twee regionale bijeenkomsten voor en over commissarissen die op voordracht van de huurdersorganisatie(s) zitting hebben in de RvT/RvC. De bijeenkomsten vinden plaats op donderdag 13 oktober 2011 (De Hertenkamp te Assen) en donderdag 3 november 2011 (Golden Tulip Leiden Centre te Leiden).

Tijdens de bijeenkomsten wordt de handreiking 'De Huurderscommissaris' gepresenteerd. Deze is opgesteld door de VTW en de Woonbond en biedt huurdersorganisaties en raden van commissarissen praktische handvatten voor de invulling van het voordrachtsrecht. VTW en Woonbond geven hierin bovendien spelregels en richtlijnen die moeten waarborgen dat enerzijds recht wordt gedaan aan het voordrachtsrecht en die anderzijds tegemoet komen aan de noodzaak van een kwalitatief goed intern toezicht.

VTW-directeur Albert Kerssies en René van Genugten, senior beleidsmedewerker Woonbond, gaan in op de positie van de huurderscommissaris en een aantal thema's zoals de bindende voordracht, de onafhankelijkheid van de commissaris en het zonder last of ruggespraak handelen. Er is volop gelegenheid tot discussie en het stellen van vragen.

Beide bijeenkomsten beginnen om 17.30 uur en zijn om 21.00 uur afgelopen. Wilt u zich aanmelden? Ga naar [Leden login](#) en voer uw gebruikersnaam en wachtwoord in. Klik op de knop Agenda en ga naar de datum waarop de bijeenkomst plaatsvindt. Klik op de datum. U kunt zich aanmelden via de link onder Bijeenkomsten.

Leden van de VTW en de Woonbond kunnen gratis deelnemen. Voor niet-leden geldt een bijdrage van 75 euro.

Bijeenkomst voor commissarissen bij grote corporaties

November 2011

De VTW en de Governance University zijn voornemens om in november 2011 een bijeenkomst te organiseren speciaal voor commissarissen bij woningcorporaties met 20.000 of meer verhuureenheden.

Medio september ontvangen deze commissarissen een mail om de belangstelling te peilen en te inventariseren naar welke onderwerpen hun interesse uitgaat.

Algemene Vergadering en themabijeenkomst

Donderdag 24 november 2011

In de Algemene Vergadering worden onder meer het jaarplan en de begroting voor 2012 besproken en vastgesteld. Aansluitend vindt een themabijeenkomst over een actueel onderwerp (het onderwerp is nog niet bekend en wordt te zijner tijd op de [VTW-website](#) vermeld).

De vergadering wordt gehouden op Landgoed De Horst in Driebergen en begint om 17.00 uur. Leden ontvangen medio oktober per post een uitnodiging.

VTW-workshops oktober en december 2011: u kunt zich nog aanmelden

Voor onderstaande workshops in de maanden oktober en december zijn nog plaatsen beschikbaar. Het gaat om de volgende workshops:

- [Beoordelen van de bestuurder/De RvC in de werkgeversrol – Specialisatie](#), op donderdag 6 oktober 2011 van 9.30 uur tot 17.30 uur in Utrecht.
- [De wereld van de woningcorporatie – Basis](#), op donderdag 20 oktober 2011 van 16.00 uur tot 21.00 uur in Utrecht.
- [Basiskennis voor toezicht op financiën – Basis](#), op donderdag 1 december 2011 van 9.30 uur tot 18.00 uur in Utrecht.
- [Juridische vraagstukken voor de RvC – Verdieping](#), op dinsdag 13 december 2011 van 9.30 uur tot 17.30 uur in Utrecht.

Leden kunnen zich hiervoor online aanmelden. Ga naar [Leden login](#) en voer uw gebruikersnaam en wachtwoord in. Klik op de knop Agenda en ga naar de datum waarop de workshop wordt gegeven. Klik op de datum. U kunt zich aanmelden via de link onder Bijeenkomsten.

Bent u uw inloggegevens kwijt neem dan contact op met het [VTW-bureau](#).